

Peerfeedback bij schrijven

Monica Koster & Meike Korpershoek

Workshop ResearchED
11 maart 2023

Even voorstellen

- Monica Koster

- Meike Korpershoek

Wat is feedback?

• 'Een proces waarbij leerlingen informatie over hun werk verkrijgen met als doel de overeenkomsten en verschillen tussen de norm voor goed werk en de kwaliteiten van hun eigen werk te bepalen, om vervolgens hun eigen werk te kunnen verbeteren'

Boud en Molloy (2013)

Wat is het doel van feedback?

Wat wil je bereiken met het inzetten van feedback bij schrijfonderwijs?

1. De schrijver inzicht geven in zijn prestatie en hoe de tekst overkomt op een lezer
2. De schrijver gemotiveerd houden
3. De schrijver helpen om zijn schrijfproducten schrijfproces te verbeteren, en hem zo helpen om een betere schrijver te worden

Uitdaging

feedback geven kost docent veel tijd

Oplossing

leerlingen elkaar feedback laten
geven → peerfeedback!

Maar... hoe dan?

“Ze kunnen zelf nog niet eens goed schrijven.”

“Wat kunnen ze daar nou van leren?”

“Ik weet niet hoe ik dat moet organiseren.”

“Dat kost weer een heel lesuur.”

Peerfeedback: een goed idee

- Het geven van peerfeedback heeft een positieve invloed op kwaliteit schrijfproducten (Meusen-Beekman et al., 2016; Elving, 2019; Stuulen, Bouwer & Van den Bergh, 2022)
- Door het geven van peerfeedback ontdekken leerlingen wat de kenmerken zijn van een goede tekst (Yarrow & Topping, 2001; Rijlaarsdam, 1986)
- Leerlingen ontwikkelen evaluatievaardigheden (Tai et al., 2018)
- Het innemen van het lezersperspectief maakt de communicatieve context realistischer, uitdagender en meer betekenisvol (Elving, 2019)
- Peers spreken de taal van de leerling, wat het verwerken van de feedback makkelijker maakt (Rijlaarsdam, 1986)

Timing van peerfeedback

- Tijdens het schrijfproces, liefst in een vroeg stadium (bijv. na de eerste versie)
- Feedback is pas effectief als er daadwerkelijk iets mee moet worden gedaan: leerlingen moeten ook de kans krijgen om de feedback te verwerken in een nieuwe versie van de tekst
- Feedback op een eindversie is “parels voor de zwijnen”

Voorwaarden voor peerfeedback

- Maak voldoende tijd vrij tijdens de les
- Zorg voor een veilig (feedback)klimaat
- Geef duidelijke criteria
- Geef instructie in het geven van feedback

Instructiecyclus voor peerfeedback

- Bespreek met de leerlingen het doel van feedback
- Zorg voor duidelijke succescriteria (of stel die samen met de leerlingen op): communicatief doel centraal
- Model hoe je zelf feedback geeft
- Laat leerlingen eerst oefenen met een voorbeeldtekst
- Bespreek het geven en ontvangen van feedback

Afspraken voor peerfeedback

Afspraken vooraf verhogen de kans op succes, bijvoorbeeld:

- formuleer je feedback altijd vriendelijk en behulpzaam
- neem niet de regie over de tekst over
- benoem wat er al goed is aan de tekst en wat er beter kan
- wees duidelijk
- let vooral op de succescriteria

Werkvormen

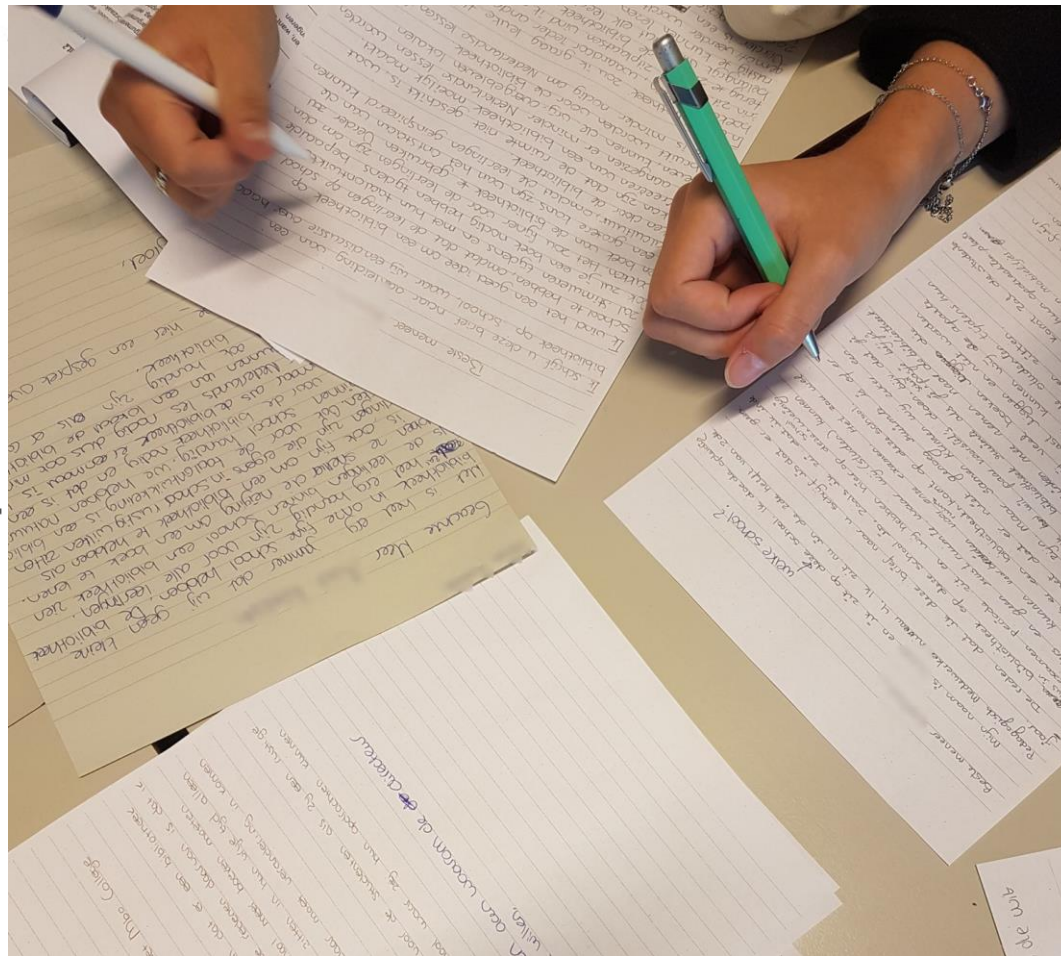
- Ask three before me
- Paarsgewijs vergelijken
- Ankerteksten
- Nakijkcommissie
- Feedbackcarrousel
- Klassikale feedback

Kijk wat er past bij je groep en je doel

Ask three before me

Paarsgewijs vergelijken

Ankerteksten

938283 Beste mam en pap, Mag ik als jullie blijven een Ipad voor mijn verjaardag, dan zal ik nooit meer ruzie maken.	426103 Lieve Lieve mama en papa een ipad is het allerleukste cadeau op de hele wereld ik kan dan op youtube en op google en ik kan spelletjes doen super leuk!! ik zou er graag eentje voor me verjaardag krijgen!!	926023 Hoi Papa en Mama Ik wil graag een I-pad. en mijn redenen zijn. Ik maak altijd me huiswerk Af. en ik help altijd met het Eten maken. en ik doe altijd Mijn best op school. en ik Heb een goed raport. met Goeden cijfers voor mijn Werk. en ik help altijd met Het huis schoonmaken. En ik ben heel heel heel lief. Van: <naam>	818033 Lieve papa en mama, Ik wil heel graag een i-pad voor mijn verjaardag. Ik heb een paar redenen voor jullie. 1. Ik kan er boeken op lezen 2. Op sommige dagen zoals zondag hebben jullie rust! 3. Ik kan huiswerk oefenen 4. Ik kan er foto's mee maken heb ik geen fototoestel meer nodig. 5. Ik kan er mee mailen / berichten sturen. 6. Ik kan er tv op kijken kunnen jullie je eigen tv-programma's kijken. 7. Ik heb er een agenda erop kan ik afspraken onthouden. 8. Ik betaal een stukje mee 9. Ik kan klusjes doen om geld te verdienen 10. Ik kan als er iets aan kapot is zelf betalen en de hoes ook. Lieve papa en mama mag ik er alsjeblieft eentje?	3027133 Lieve papa en mama. Ik wil supergraag een ipad voor mijn verjaardag. Ik weet dat jullie het een te duur cadeau vinden. Maar ik zou het zo ontzettend graag willen hebben. en ik zou het ook jammer vinden als ik hem niet mag maar ik snap het dan ook wel. Ik kan de ipad bijvoorbeeld gebruiken voor mijn huiswerk, en ook als agenda dan hoeft mama er geen meer voor mij te kopen. En ik wil dan ook wel de vaatwasser voor jullie in en uitruimen hoor. En ik verveel me dan niet meer want ik kan dan spelletjes spelen op de ipad. Het zou superlief van jullie zijn als ik de ipad mag hebben voor mijn verjaardag. Liefs <naam>
70	85	100	115	130
Pluspunten: - Effectiviteit: er wordt een verzoek gedaan. - Structuur: er is een aanhef (maar geen afsluiting). Minpunten: - Effectiviteit: het briefje is niet overtuigend, het probleem dat iPad duur is wordt niet benoemd en er wordt maar 1 argument gegeven (en deze heeft niets met de iPad te maken). - Inhoud: bevat te weinig informatie, maar één zin.	Pluspunten: - Effectiviteit: duidelijk verzoek voor ipad. - Inhoud: duidelijk waarom een iPad leuk is en wat je er mee kunt doen. - Structuur: er is een aanhef (maar geen afsluiting). Minpunten: - Effectiviteit: meer overtuiging door ouders aan te spreken, bv. probleem te benoemen / vraag te stellen. De leerling speelt nu vooral in op de emotie (bv. lieve lieve mama en papa; allerleukste cadeau; super leuk).	Pluspunten: - Effectiviteit & structuur: helder door eerst het verzoek te doen en dan de redenen te geven, duidelijk door witregel. - Inhoud: veel verschillende argumenten. - Structuur: goede aanhef en afsluiting. Minpunten: - Effectiviteit: probleem dat Ipad duur cadeau is wordt niet expliciet benoemd. - Inhoud: argumenten hebben niet direct iets te maken met de iPad. - Taalgebruik: veel fouten in spelling en	Pluspunten: - Effectiviteit & structuur: duidelijk verzoek met redenen, en afsluiting met een duidelijke vraag, inclusief witregels. - Inhoud: argumenten zijn veelzijdig, zowel gericht op het nut van de Ipad, op de leerling zelf en gericht op de ouders. - Taalgebruik: de ouders worden direct aangesproken. Minpunten: - Effectiviteit: had overtuigender gekund door nog directer in te spelen op het probleem (duur cadeau).	Pluspunten: - Effectiviteit/Inhoud: speelt goed in op eventuele bezwaren van de ouders (duur cadeau, probleem) en geeft aan waarom het toch een goed cadeau is (oplossing), dat maakt de brief heel overtuigend. - Structuur: bevat aanhef en afsluiting; duidelijke alineaindeling (probleem, argumenten, verzoek). - Taalgebruik: de ouders worden direct aangesproken en tekst bevat bijwoorden om extra te overtuigen (supergraag/superlief). Minpunten: - Inhoud: argumenten hadden nog iets sterker

Nakijkcommissie

(Naegelmaker, 2017)

Feedback carousel

Klassikale feedback

Peerfeedback verwerken

- Feedback bespreken en evalueren:

Weet je wat je kunt verbeteren en hoe je dat kunt doen?

- Tijd en gelegenheid om de feedback te verwerken in een nieuwe versie van de tekst

Feedback is alleen effectief als er nog iets mee moet worden gedaan!

Bronnen

Boud, D. & Molloy, E (2013). Rethinking models of feedback for learning: The challenge of design. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 36(6), 698-712

Denneman, E., Evers-Vermeul, J. & Van den Bergh, H. (2020). Peerfeedback in het schrijfvaardigheidsonderwijs: de waarde van goede feedbackinstructie. *Levende Talen Tijdschrift*, 21(3), 25-36.

Elving, K. (2019). Effectieve leeractiviteiten voor het schrijfproces in havo 4. Proefschrift Universiteit Utrecht.

Meusen-Beekman, K., Joosten-ten Brinke, D. & Boshuizen, H.P.A. (2016). Beter schrijven door self- en peer assessment? De effecten van formatieve toetsvormen op de kwaliteit van schrijfproducten. *Levende Talen Tijdschrift*, 17(4), 15-25.

Nagelmaeker, N. (2017). Schrijven met de nakijkcommissie. 31ste Conferentie Onderwijs Nederlands, 219-221.

Rijlaarsdam, G. (1986). Effecten van leerlingrespons op aspecten van stelvaardigheid. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.

Stuulen, J., Bouwer, R., & van den Bergh, H. (2022). Peerfeedback geven en gebruiken voor revisie; Een vergelijking tussen twee peerfeedbackmethoden. *Levende Talen Tijdschrift*, 23(1), 20-35.

Tai, J., Ajjawi, R., Boud, D., Dawson, P., & Panadero, E. (2018). Developing evaluative judgment: enabling studentsto make decisionsabout the quality of work. *Higher Education* 76(3), 467-481.

Yarrow, F. & Topping, K.J. (2001). Collaborative writing: The effects of metacognitive prompting and structured peer interaction. *British Journal of Educational Psychology*, 71(2), 261-282.

Monica Koster & Meike Korpershoek

Maak er geen punt van!

Feedback
geven op
schrijf-
producten

uitgeverij
coutinho

Lees ons boek
voor meer
achtergrond en
voorbeelden!

Tourschema Maak er geen punt van!

Workshops

- 14 april:
Conferentie
Schrijfonderwijs
po/vo

Artikelen

- juni 2022: MeerTaal
- juni 2022: Fons
- oktober 2022:
Tijdschrift Taal
- n.n.b: Levende Talen
Magazine en
Tijdschrift

LL EARN

FLEMMING VALENTINA

RENÉ

TEKSTER

Monica Koster
www.tekster.nl
info@tekster.nl
Twitter: @teksterNL

Meike Korpershoek
www.detaalprof.nl
meike@detaalprof.nl
Twitter: @detaalprof

Vragen en
feedback

Bedankt voor
jullie aandacht!